

Смјена Николе Поплашена

Високи представник Карлос Вестендорп је данас смијенио Николу Поплашена са функције предсједника Републике Српске. Ова одлука ступа на снагу одмах.

Високи представник је донио ову одлуку након што је примио писмо предсједника Поплашена у којем он одбија захтјеве високог представника у вези са његовим незаконитим настојањима да смијени премијера Владе Републике Српске Милорада Додика.

Предсједник Никола Поплашен је злоупотребио своја овлаштења и блокирао вољу народа Републике Српске тиме што је кочио имплементацију изборних резултата, одбијао да поштује одлуке Народне скупштине, као и тиме што је константно дјеловао с циљем ометања формирања законите владе коју би подржала Народна скупштина. Предсједник Поплашен је вршио опструкцију имплементације Општег оквирног споразума за мир и дјеловао у правцу стварања нестабилне ситуације у Републици Српској, чиме је довео у опасност мир како у Републици Српској, тако и у читавој Босни и Херцеговини.

Посебно следеће активности предсједника Поплашена су приморале високог представника да га смијени:

- дјеловао је против демократских принципа и злоупотребио овлаштења предсједника тако што је приликом именовања премијера Владе одбио да се консултује са странкама и коалицијама које су заступљене у Народној скупштини, те одбијањем именовања на мјесто премијера Владе оног кандидата за којег је доказано да ужива подршку већине у Народној скупштини.
- оспорио је Народну скупштину и прекинуо рад Владе тиме што је, супротно демократским принципима, намјерно предлагао читав низ кандидата на мјесто премијера Владе за које се знало да не могу добити потребну већину у Народној скупштини, или пак оне који нису ни прихватили мандат, чиме је

оставио народ Републике Српске без оне владе коју већ готово шест мјесеци Народна скупштина подржава. Ометао је политички процес и несметану имплементацију дејтонског процеса. Од предсједника Поплашена се, без обзира на његове личне преференце, тражило да се покори вољи гласача Републике Српске која је изражена кроз већину посланика у Народној скупштини.

- вршио је опструкцију воље народа и оспоравао његове представнике тако што је одбијао да потпише законе који су усвојени већином гласова у Народној скупштини на прописан и легалан начин.

- он је намјерно и малициозно злоупотребио претпоследњи став члана 94 Устава Републике Српске у циљу неуставног смјењивања вршиоца дужности премијера тиме што је омогућио мањини посланика да се супротставе вољи већине у Народној скупштини којој је премијер Владе одговоран у складу са првим ставом тог истог члана. На тај начин је настојао изазвати кризу владе.

- игнорисао је Општи оквирни мировни споразум и Устав Босне и Херцеговине тиме што је јавно оспоравао одлуку високог представника у погледу Устава Босне и Херцеговине у вези са цивилном командом над оружаним снагама.

- овом незаконитом радњом је подстакао и произвео неодрживу институционалну и уставну ситуацију у Републици Српској, као и нарастајућу политичку и социјалну нестабилност. Тиме је запријетио миру, што је у супротности са Општим оквирним споразумом за мир.

Све ово напријед наведено чини један узнемиравајући и неприхватљив образац намјерних покушаја опструисања имплементације Општег оквирног споразума за мир.

У циљу заштите функције предсједника Републике Српске као институције и заштите легитимних интереса народа Републике Српске високи представник је смијенио Николу Поплашена са функције предсједника Републике Српске, те му забрањује да

користи било која права, привилегије или овлаштења те функције.

Његова замјена би требала бити осигурана путем релевантних одредби закона Републике Српске које у том случају предвиђају да би на његово мјесто требало да дође потпредсједник Републике Српске, или, уколико то не буде случај, онда је то особа именована у складу са општеприхваћеном праксом.

Високи представник је своју одлуку донио користећи своја овлаштења која су му дата чланом 5 Анекса 10 Општег споразума за мир у Босни и Херцеговини, према којем је високи представник *“на територији његовог дјеловања коначан ауторитет за тумачење Споразума о цивилној имплементацији мировног споразума,”* и чланом II (1) (д) тог истог Анекса којим се високи представник овлашћује да *“помогне, када високи представник то сматра потребним, у рјешавању свих потешкоћа које се јављају у вези са цивилном имплементацијом.”* У члану I.1. поменутог Анекса се каже да термин *“цивилна имплементација”* нарочито обухвата *“успостављање политичких и уставних институција у Босни и Херцеговини.”*

У тумачењу ових овлаштења, Савјет за имплементацију мира је на својој конференцији одржаној у Бону 10. децембра 1997. године, у подставу (ц) става XI.2 Закључака Конференције, овластио високог представника да предузме мјере против особа на јавним функцијама за које установи да крше правне обавезе преузете према Мировном споразуму или условима његове имплементације. Савјет за имплементацију мира је потврдио ова овлаштења у Одјељку X Анекса Мадридске декларације од 16. децембра 1998. године.

Приликом доношења ове одлуке, високи представник је такође узео у обзир и члан 15.35 Правила и прописа Привремене изборне комисије.